

Čína kupuje levný ruský plyn, Evropě ho prodává s přírážkou

SZ seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-cina-kupuje-levny-rusky-plyn-evrope-ho-prodava-s-pirazkou-213733

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

Když nedávno Seznam Zprávy přišly se zjištěním, že Česká republika a další evropské státy kvůli ropě posilují vztahy se Saúdskou Arábií, náměstek ministra zahraničí Jiří Kozák připomněl „potřebu čelit agresivní geopolitické expanzi Ruska a Číny, v regionálním měřítku i Íránu“.

O to překvapivěji pak vyzněly zprávy, které se nedávno objevily v zahraničním tisku. Záchranné lano Evropě v energetické krizi hodil nepravděpodobný mesiáš: Čína, píše média jako Financial Times či Nikkei Asia.

Záchrana z Číny

Nejlidnatější země světa se letos potýká s hospodářským úpadkem. Ekonomika utlumená mimo jiné přísnými covidovými opatřeními způsobila, že po plynu není poptávka jako dřív. Přebytečný zkapalněný plyn (LNG) ze svých zásobníků tak Čína nabídla Evropě „za nadsazené ceny“ a „zoufalí evropští odběratelé jej ochotně nakupují na spotových trzích“, kritizují některá média.

Sexting je oblíbená forma komunikace. Jak ohrožuje děti i dospělé?

Nevadí jim ani tak obchod s Čínou. „Financial Times možná záměrně ignorují, že tu nejde o ‚přebytek‘. Ne, správný přívlastek pro LNG, který Čína prodává do Evropy, není ‚přebytkový‘, ale ‚ruský‘,“ píše server Oil News, jehož slova dále kolují na sociálních sítích.

„Evropané platí za stejný ruský plyn, jen s tím rozdílem, že nyní vyhazují dvakrát až třikrát více peněz,“ kritizují média a upozorňují zejména na bizarnost celé situace.

Nové účty za energie

Odběratelé elektřiny a plynu byli z předchozích let zvyklí oproti současnému stavu na výrazně nižší ceny. Nyní se situace obrátila a stovky tisíc zákazníků musí řešit násobné zdražení. Jejich dodavatelé jim dnes účtují produkty za spotové ceny.

Podle výzkumné společnosti Kpler se dovoz LNG do Evropy v prvních šesti měsících roku 2022 meziročně zvýšil o 60 procent. Nikkei Asia uvádí, že Čína přeprodala více než čtyři miliony tun LNG - což představuje zhruba sedm procent evropského dovozu v prvním pololetí.

Jak vyplývá z čínských celních dat, Čína přitom nákupy zemního plynu omezila - až na jednu výjimku. Rusko pro letošní rok předstihlo Indonésii a Spojené státy a stalo se čtvrtým největším dodavatelem LNG do Číny.

A ta, jako pověstný obchodník, levný ruský plyn prodává Evropě se značnou přírůžkou.

Co to znamená?

Zpráva o zkapalněném plynu, který má Evropa nakupovat z Číny, vyvolala smíšené reakce zejména na sociální síti Twitter, kde se uživatelé ohánějí citacemi zmiňovaných kritických médií.

China is buying Russian gas & selling same at a significant profit to the EU. How stupid are EU leaders? These actions are hurting EU citizens & for what? Virtue signaling at best. We are being screwed by our own leaders, not Russia. #EnergyCrisis <https://t.co/s3ysfugHLX>

— Con Murphy (@ConMurphyCarlow) [September 6, 2022](#)

Prakticky nikdo z nich však nepřipomíná dvě zásadní okolnosti - současná situace v Evropě je skutečně výjimečně kritická. A za druhé: Ačkoli se Evropa snaží najít za ruský plyn alternativu, prakticky se na něj sankce nevztahují.

Situace s čínským, či chcete-li s ruským plynem navíc ani nebude tak horká. „Plyn, který do Číny putuje, je prodáváný se slevou a vyjednávaný za lepších podmínek, protože Rusko těmto hráčům ustupovat musí, když se snaží hrát silovou hru s Evropou. Rozhodně si ale nedokážu představit, že by Čína tento plyn prodávala Evropě v masovém měřítku, nedává to smysl,“ říká pro Seznam Zprávy analytik Pavel Havlíček z Asociace mezinárodních otázek (AMO).

„Pro Evropu to není nejpřirozenější cesta, jak získávat plyn. V klíčové míře nakupuje ze Spojených států, Norska, Ázerbájdžánu nebo třeba Kataru. Čína není v pozici, kdy může aktivně plyn poskytovat. Může mít krátkodobé přebytky, ale není to nic, co by se dalo řešit na systémové úrovni. Čína je obrovský žrout těchto surovin,“ dodává Havlíček.

Dle něj to nedává smysl ani z hlediska infrastruktury. „Může jít o krátkodobé pokrytí aktuální spotřeby, ale z hlediska dlouhodobější nebo masovější výměny to prostě smysl nedává,“ říká.

Plyn pro Česko je na cestě

Jeho slova potvrzují i odborníci z poradenské společnosti EGÚ Brno. „Čínské firmy jsou skutečně těmi hlavními světovými odběrateli LNG a uzavírají dlouhodobé kontrakty. Letošní sezona je pro čínskou spotřebu plynu celkem specifická i vzhledem k tomu, jaká

proticovidová opatření u sebe doma zavádí, čímž si omezila ekonomiku. Tím pádem samozřejmě omezuje i spotřebu plynu,“ říká pro Seznam Zprávy analytik společnosti Michal Kocůrek.

„To znamená, že tento plyn, který je nasmlouvaný třeba ze Spojených států, z Kataru či odjinud, ty čínské firmy u sebe na trhu neprodají a nespotřebují. A tak je dál nabídnou zase světovému trhu, a tak se může dostat i k nám. Stejným způsobem vede i cesta ruského LNG, který mají čínské firmy nasmlouvané,“ dodává Kocůrek.

Samozřejmě se může stát, že se některé firmy budou snažit maximalizovat zisk a nakoupí více LNG na spotu s tím, že jej pak dále prodají Evropě, dodává. „Evropský trh jednoduše hladoví, takže musí brát vše. A další důležitá věc je fakt, že Evropa zatím sankce proti ruskému plynu nevydala. Ruský plyn se tak k nám stejně stále dostává, i když třeba právě přes čínské prostředníky,“ říká Kocůrek.

Nicméně zdůrazňuje, že jde skutečně o výjimečnou a krizovou situaci. „Plyn je médium, které nezná původ,“ doplnil Kocůrka jeho kolega z EGÚ Michal Macenauer.

China snaps up over US\$2 billion of Russian LNG as energy trade bucks economic downturn <https://t.co/xG0eVOAg3o>

— South China Morning Post (@SCMPNews) [July 21, 2022](#)

Prodeje na evropský trh nedávno potvrdilo několik čínských společností. Přeprodávání zmínila například společnost JOVO Group, velký obchodník s LNG. Další z šanghajských obchodníků řekl deníku Nikkei, že by se zisk z takové transakce mohl pohybovat v desítkách až stovkách milionů dolarů. Také největší čínská ropná rafinerie Sinopec Group v dubnu uvedla, že přebytečný LNG směřovala na mezinárodní trh.

Vytrestání Evropy skrze Čínu

Číně sice v první řadě jde o záchranu vlastní ekonomiky, list Financial Times však upozorňuje, že takový byznys obnáší pár skrytých problémů.

„Hospodářský pokles v Číně sice přinesl Evropě tolik potřebnou úlevu, jakmile se v této komunistické zemi obnoví hospodářská aktivita, situace se rychle obrátí. Evropa se tímto stává energeticky závislou na Pekingu, což je v rozporu s geopolitickým trendem, kdy se USA a jejich spojenci snaží bránit liberální mezinárodní řád,“ píše americký server FT.

„Čím zoufaleji bude Evropa řešit své dodávky energie, tím více budou mít politická rozhodnutí Číny sílu ovlivnit celý blok. Zatímco se Evropa snaží vymanit ze své energetické závislosti na Rusku, ironií je, že se stává závislejší na Číně,“ dodává server.

„Čína a Evropa spolu samozřejmě v mnoha ohledech spíše soupeří. Momentálně je ale jednoduše v komfortnější situaci než Evropa. Ji nikdo plynem nevydírá, a už třeba sama má předzásobeno na zimu. Evropa tuto otázku ale stále řeší. Tohle to není norma a normou se to nikdy nestane. Teď je Evropa skutečně v tíživé situaci a prostě řeší, jak překoná zimu,“ dodává k problému Pavel Havlíček z AMO.